

Historia

Muzeum zostało założone w grudniu 1945 r. przez Iwana Rogala, dziekana Wydziału Biologii i kierownika Katedry Biozoologii Użhorodzkiego Uniwersytetu Państwowego, oraz Katerynę Nesterenko, pierwszego dyrektora muzeum.

Początkowo ekspozycja ssaków, ptaków, ryb, owadów i innych zwierząt została stworzona na podstawie okazów z gimnazjów w Użhorodzie, Mukaczewie i Berehowie, a także darów od różnych instytucji naukowych w kraju. Kolekcje te stały się przydatne dla studentów biologii, pomogły opanować podstawy taksonomii i rozmieszczenia kręgowców i bezkręgowców (zoogeografia).

Muzeum powstało w dużej mierze dzięki bezinteresownej pracy M. Ya. Kucherenko, E. K. Vlasova, M. J. Kelentej, Yu. I. Mateleshko, I. V. Kushnira i wielu innych specjalistów. Dzieła sztuki na wystawę zostały stworzone przez J. J. Bokshaya, znanego i honorowego malarza Ukrainy.

Ważny wkład w rozwój Muzeum wniósł Oleksandr Hrabar, wybitny przyrodnik, ornitolog amator, starszy badacz i wysoce profesjonalny taksydermista.

Na początku XX wieku Oleksandr Hrabar stworzył unikalną kolekcję sów i dziennych ptaków drapieżnych Zakarpacia i wschodniej Słowacji, która obejmuje ponad 200 okazów. Obecnie kolekcja ta zajmuje ważne miejsce w ekspozycji Muzeum i jest uważana za ważną część europejskiego dziedzictwa historii naturalnej. Od samego początku swojego powstania ekspozycja i zbiory muzealne były nieustannie wzbogacane i uzupełniane nowymi okazami.

Materiały kolekcjonerskie zostały pozyskane przez pracowników zarówno Muzeum, jak i Wydziału Biologii, w tym naukowców, studentów i współpracowników podczas wypraw na Kaukaz, Morze Białe, do Azerbejdżanu, dorzecza Wołgi, Askanii-Nowej i innych regionów. Część okazów została pozyskana w drodze wymiany z muzeami zoologicznymi w Odessie, Taszkencie, Tomsku, Lwowie, Sankt-Petersburgu, Moskwie, Samarkandzie i innych miastach byłego ZSRR.

Obecnie ekspozycja muzeum składa się z około 5000 eksponatów prezentowanych w trzech salach wystawowych. Dodatkowo, zbiory naukowe obejmują ponad 150 000 jednostek owadów, ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków.

Kolekcje entomologiczne mają dużą wartość naukową i obejmują chrząszcze naziemne fauny Zakarpacia подарowane przez V. I. Ponomarchuka, owady Hemiptera Ukrainy подарowane przez H. M. Roshko, entomofagiczne owady korników ukraińskich Karpat подарowane przez A. A. Girica.

W trakcie swojego istnienia Muzeum Zoologiczne przekształciło się z pomocniczej struktury edukacyjnej w instytucję pełniącą rolę centrum naukowego regionu.

Badania

Wielu pracowników muzeum uzyskało stopień doktora entomologii i ornitologii, a obecnie pracuje na różnych wydziałach Użhorodzkiego Uniwersytetu Narodowego i innych uniwersytetów Ukrainy. Zbiory naszego Muzeum Zoologicznego zostały wykorzystane do przygotowania monografii, prac doktorskich i habilitacyjnych przez naukowców z Użhorodu, Kijowa, Lwowa, Czerniowiec i specjalistów z innych krajów.

Kolekcje

Zbiory muzeum reprezentują faunę wszystkich kontynentów i oceanów świata. Zwiedzający mogą zapoznać się z wieloma gatunkami zwierząt, takimi jak dziobak, echidna, kangur olbrzymi, emu (Australia), reja (Ameryka Południowa) i struś afrykański, pingwiny (Antarktyda), zebra, antylopy kanna i gnu, marabut, flamingi, kakadu, kolibry, owady tropikalne (Afryka), pancerniki, puma, tukan, krokodyl kajman, grzechotnik (Ameryka), żaba byk (Ameryka Płn.), latająca żaba (Jawa), kameleon, żółwie, latający smok (Archipelag Malajski), słoń indyjski i tygrys bengalski, małpa tybetańska, kobra (Azja Południowo-Wschodnia), lisy, foki, gwiazdy morskie i jeżowce, koralowce madreporowe i czerwone, meduzy, płaszczki w kształcie gwiazdy (Morze Barentsa), elektryczne i piaszkowe (Ocean Indyjski), rekiny, chimery, ryby piły, koniki morskie, ryby latające, piranie i inne zwierzęta z różnych mórz i oceanów.

Bogato reprezentowana jest również fauna Zakarpacia. Kolekcja tropikalna zajmuje ważne miejsce w ekspozycji. Chrząszcze i trofea myśliwskie (rogi) zostały zebrane przez I. Laudona, mieszkańca Użhorodu. Prawie wszystkie gatunki karpaccich i zakarpaccich ptaków są reprezentowane w naszym muzeum, a ekspozycja stale się powiększa, zwłaszcza dzięki gatunkom obserwowanym podczas sezonowych migracji. Odwiedzający muzeum i myśliwi mają możliwość spotkania się z przedstawicielami ptaków łownych, które są wystawione w ekspozycji muzeum.

Sala ssaków zawiera niewielką ekspozycję paleontologiczną składającą się z kopalnych szczątków kręgowców, które zamieszkiwały

terytorium naszego regionu w czasach prehistorycznych. Wśród prezentowanych eksponatów dużym zainteresowaniem cieszą się szczątki kłów mamuta, nosorożca włochatego i kości niedźwiedzia jaskiniowego.

Edukacja

Nie sposób przecenić ekologicznego i edukacyjnego znaczenia Muzeum dla młodzieży. Zainteresowani mają możliwość zwiedzenia wystawy. Każdego roku nasze sale odwiedzają tysiące uczniów z różnych miast i wsi regionu, studenci, naukowcy i turyści z Zakarpacia oraz z bliskiej i dalekiej zagranicy.

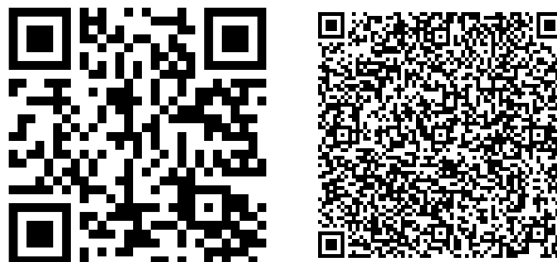
Pracownicy Muzeum Zoologicznego promują wiedzę ekologiczną za pośrednictwem mediów, prowadzą praktyczne ćwiczenia z zakresu ochrony i konserwacji fauny dla pracowników państwowych parków leśnych, uczniów i innych zainteresowanych osób.

Współpraca

Pracownicy muzeum współpracują z Instytutem Zoologii Shmalhausena, Narodową Akademią Nauk Ukrainy (Kijów), Państwowym Muzeum Historii Naturalnej, Narodową Akademią Nauk Ukrainy (Lwów), Użańskim Narodowym Parkiem Przyrody, Zakarpackim Regionalnym Centrum Ekologiczno-Przyrodniczym dla dzieci w wieku szkolnym, a także z wieloma naukowcami z Ukrainy, Słowacji, Węgier, Niemiec i innych krajów.

Muzeum Zoologiczne Uniwersytetu Narodowego w Użhorodzie jest jednym z największych skarbów Zakarpacia. Zachęcamy zainteresowanych ochroną przyrody i ochrony zwierząt do wspierania rozwoju naszego Muzeum w celu zachowania naszych cennych zbiorów dla edukacji naukowej i ekologicznej obecnych i przyszłych pokoleń.

*Zachęcamy do odwiedzenia
nas i zapraszamy do
współpracy!*

Nasz adres:

*Muzeum Zoologiczne
Uniwersytet Narodowy w Użhorodzie
54 Voloshin str,
m. Użhorod, 88000, obwód zakarpacki
Tel: +38(0312)616650*

www.lucanus.org.ua/zoomuz/index.htm
www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/museums-zoo_museum
zoo-museum@uzhnu.edu.ua

*Broszura została opracowana
przez pracowników ogrodu zoologicznego
UżNU:*

A.A. Kron (kierownik),

*Logo zostało zaprojektowane: Rosolyanyk O.V.
Tłumacz: OFMCap Marek Lisowski.*

**Ministerstwo Edukacji i Nauki
Ukrainy Uniwersytet Narodowy w
Użhorodzie**

**MUZEUM
ZOOLOGICZNE**

Użhorod, XXI wiek.